

Maakansa 2018–2028

Moderni maaseutukylä 2020-luvulla.

Tiivistelmä

Maakansan kyläyhdistys päivitti toimintavuonna 2017–2018 yhdistyksen kyläsuunnitelman. Edellinen kyläsuunnitelma oli vuodelta 2006. Suunnitelman päivitys on tarpeen, jotta Maakansan alueen kehitys sekä yleinen yhteiskunnan kehitys voidaan huomioida kyläsuunnitelmassa. Kyläsuunnitelma on kyläläisten yhdessä tekemä suunnitelma kylän tulevaisuudesta ja kehittämisestä. Kyläsuunnitelman pohjana toimii aiempi, laadukas kyläsuunnitelma. Päivitykset kyläsuunnitelmaan perustuvat keväällä 2017 tehtyyn kyläkysely sekä elokuussa 2017 pidettyyn työpajaan. Kyselyn ja työpajan perusteella Maakansan alueen seuraavan kymmenvuotiskauden neljä kärkihanketta ovat seuraavat:

- 1. Maakansan seuratalon remontointi sekä seuratalon käytön aktivointi**
- 2. Haapakimolan koulun kehittäminen**
- 3. Valokuituyhteydet Maakansan alueelle**
- 4. Maakansan oman taideteoksen luominen**

Yhteystiedot

www.maakansa.com / maakansa.iitti@gmail.com /

<https://www.facebook.com/maakansankylayhdistys>

Tiivistelmä	1
Yhteystiedot	1
1 Johdanto	3
2 Maakansan esittely	4
2.1 Maakansan kylät	4
2.2 Tärkeät asiat	4
2.3 Palvelut	4
2.4 Matkailu	5
2.5 Yhdistys- ja yhteistoiminta	5
2.6 Maakansan kyläyhdistys	5
3 Kärkihankkeet	5
3.1 Maakansan seuratalon remontointi, kehittäminen sekä seuratalon käytön aktivointi	6
3.2 Valokuituyhteydet Maakansan alueelle	6
3.3 Haapakimolan koulun kehittäminen	7
3.4 Maakansan oman taideteoksen luominen	7
4 Muut hankkeet	7
4.1 Teiden kunnostaminen ja liikenneväylien kehittäminen	8
4.2 Skeittiramppi koululle	8
4.3 Kylän markkinointi uusille asukkaille	8
4.4 Kyläkierros alueen asukkaille	8
4.5 Maakansan seuratalon hyödyntäminen taide-, teatteri- tai musikaalikäyttöön	9
4.6 Kylän toimintavarmuuden kasvattaminen	9
4.7 Maakansan sisäisen tiedonkulun kehittäminen	9
4.8 Etäpalvelupiste koululle tai seuratalolle	9
4.9 Maakansan kyläkioski tai oleskelupaikka	9
4.10 Harrastustoiminnan kehittäminen	9
4.11 Palveluiden kehittäminen	10
4.12 Tuettu palveluasuminen Maakansaan	10
4.13 Päivähoito Maakansaan	10
4.14 Energiaosuuskunnan perustaminen	10
4.15 Yhteistyö muiden kylien kanssa	10
5 Kyläsuunnitelman seuranta ja päivittäminen	11

---

1 Johdanto

Maakansan alue koostuu viidestä kylästä, ja Maakansan alueen keskuspaikkana toimii seuratalo. Maakansan kyläyhdistyksen kyläsuunnitelma ohjaa koko Maakansan alueen kehittämistä. Kyläsuunnitelma toimii kyläläisten yhteisenä julkilausumana oman kylän tulevasta kehittämisestä. Kyläsuunnitelman avulla kylä voi neuvotella kunnan ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toimenpiteiden toteuttamisesta. Kylän ulkopuolista rahoitusapua haettaessa kyläsuunnitelma välittää rahoittajille tiedon kyläläisten yhteisestä kehittämistahdosta ja sitoutumisesta kyläsuunnitelman toimenpiteiden toteuttamiseen. Monet EU-rahoituskanavat vaativat rahoitushakemuksen liitteeksi kyläsuunnitelman, joka on tehty kyläläisten yhteistyönä.

Kyläsuunnitelman päivittäminen alkoi keväällä 2017 laaditulla kyläkyselyllä, joka jaettiin paperisena kaikkiin Maakansan alueen postilaatikoihin, jaettiin kyläyhdistyksen verkkosivuilla sekä linkitettiin Facebookissa sekä kyläyhdistyksen omalle sivulle että Maakansan puskaradio -ryhmään. Vastauksia kertyi yhteensä 13. Kyläsuunnitelman työstäminen jatkui elokuussa 2017 seuratalolla järjestetyssä työpajassa, johon osallistui noin 15 kyläläistä. Maakansan kyläyhdistyksen hallituksen tukena työpajassa oli litin kyläkoordinaattori Viktoria Lunkka. Työpajassa käytiin läpi kyläkyselyn tuloksia ja mietittiin uusia hankkeita, tapahtumia ja kehityskohteita kylälle. Kyläsuunnitelman tekeminen on ollut Maakansan kyläyhdistyksen hallituksen vastuulla. Kirjoittamisesta on vastannut Johannes Niemeläinen.

Iso osa kyläsuunnitelman päivityksessä esiin nousseista asioista on tuttuja jo aiemmasta kyläsuunnitelmasta. Tässä kyläsuunnitelmassa käydään läpi erityisesti sellaisia, jotka ovat edelleen ajankohtaisia sekä kaikki uudet ideat ja kehityskohteet. Huomio on erityisesti asioissa, joissa kyläyhdistys voi olla aktiivinen toimija ja siten edistää hankkeita.

Ensimmäiseksi, Maakansan esittelyn jälkeen, käsitellään sekä kyläkyselyssä että työpajoissa esiin nousseet kärkihankkeet ja se, mitä kyläyhdistys aikoo tehdä asioiden eteen. Sen jälkeen esitellään muut hankkeet ja niiden toteutus, sekä kyläläisten yleisiä näkemyksiä Maakansan alueeseen. Tämän jälkeen käydään peilataan kyläyhdistyksen toimintaa Maakansan alueeseen laajemmin. Lopuksi käydään läpi yhteistyömahdollisuuksia muiden

---

kylien kanssa sekä luodaan raamit kyläsuunnitelman päivittämiseksi seuraavan kymmenvuotiskauden aikana.

2 Maakansan esittely

2.1 Maakansan kylät

litin alue jakautuu vesistöiseen Veskansaan ja Maakansaan. Maakansa muodostuu Muikkulan, Taasian, Kolisevan, Saarasten ja Haapakimolan kylistä. Maakansa sijaitsee Etelä-Itisissä Lapinjärvi ja Kouvolan Elimäki rajoinaan. Maakansan kylät ovat peräisin 1400-luvulta, jolloin isot tilat hallitsivat kyliä. Maakansan alue on ollut historiassa tärkeä raja-alue, jossa vuoroin venäläiset ja ruotsalaiset sotilaat tulivat kyläläisille tutuiksi.

Maakansan alueella on toistasataa asuntoa ja useita kymmeniä vapaa-ajan asuntoja. Kuntakeskukseen Kausalaan on lyhimmillään alueen pohjoisosasta reilu 5 km ja kaukaisimmasta osasta 20 km. Elimäen kirkonkylälle on matkaa 12 km Haapakimolan koulun risteyksestä. Lähin kaupunki Kouvola on 35 km päässä, ja Lahteen on matkaa 55 km. Maakansan alueella harjoitetaan maataloutta ja metsätaloutta. Alueella toimii myös joitakin pienteollisuus- ja palvelualojen yrityksiä sekä urakointitoimintaa.

2.2 Tärkeät asiat

Maakansan ihmiset pitävät alueen omasta rauhasta, puhtaasta luonnosta, kauniista maisemista sekä muista ihmisistä. Monilla on juuret alueella, mutta myös paikalle muuttaneet pitävät tiivistä yhteisöä tärkeänä – apua on aina saatavissa, mutta samalla tarjolla on tilaa ja omaa rauhaa. Luonto ja hyvät harrastusmahdollisuudet ovat myös tärkeitä syitä asua Maakansan alueen kylissä. Maakansan alueen valtteja ovat edellämämainitun kolmen syyn lisäksi hyvät yhteydet niin Lahteen, Kouvolaan kuin Helsinkiinkin. Hyvistä yhteyksistä kertoo neljäntienristeys, josta pääsee päällystettyä tietä pitkin muualle. Myös oma koulu on Maakansan alueen valtteja, kuten aktiivinen kyläyhteisö ja seuratoiminta.

2.3 Palvelut

Maakansan alueella sijaitsee Haapakimolan koulu, joka toimii opetustoiminnan lisäksi kyläläisten urheiluhallina. Lisäksi litin kunnan kirjastoauto kulkee Maakansan alueella.

Kierrätysmahdollisuudet ovat kohtuulliset: hyötyjätepisteelle voi viedä kierrätettäväksi mm. paperi-, metalli- ja lasiroskat.

2.4 Matkailu

Vierailukohteena alueella on palkittu Karralan kotiseutumuseo sekä Karralan luontopolku. Lisäksi muut ulkoilumahdollisuudet ovat hyvät ja nähtävyyksiä on: Muikkulan hiidenkirnut, Taasian pirunkuoppa, vanhat kivisillat Kolisevalla ja Vuorenmäellä sekä Saarasten kotiseutumuseo ja hyppyrimäki.

2.5 Yhdistys- ja yhteistoiminta

Alueella toimivia yhdistyksiä on Maakansan kyläyhdistyksen lisäksi Maakansan metsästäjät, Maakansan maa- ja kotitalousnaiset, vanhempainyhdistys Maakansan Maahiset, urheilu- ja liikuntaseura Maakansan Nopsa, Saarasten nuorisoseura, Maakansan maa- ja kotitalousseura, litin Kotiseutuyhdistyksen Karralatoimikunta sekä uusi Maakansan elävän musiikin yhdistys. Yhdistysten toiminta on monipuolista ja aktiivista.

2.6 Maakansan kyläyhdistys

Kylätoimikunta perustettiin Maakansan alueelle 1985. Viidentoista toimintavuoden jälkeen kylätoimikunta rekisteröitiin kyläyhdistykseksi joulukuussa 2000. Kyläyhdistys tarjoaakin kyläläisille toiminnallista ohjelmaa, kuten esimerkiksi: nuorten kerhoa, grillijuhlia, liikunnan iloa, teatterimatkoja ja sadonkorjuujuhla illallisia ym. tapahtumia, joita kyläyhdistyksen toimintasuunnitelma kunakin vuonna sisältää.

3 Kärkihankkeet

Kyläkyselyn ja työpajan perusteella Maakansan alueella on neljä selvää kärkihanketta. Nämä kärkihankkeet ovat sellaisia, joiden toteuttamiseen on tarkoitus käyttää erityisesti huomiota seuraavan kymmenen vuoden aikana. Tarkat toteuttamissuunnitelman kullekin hankkeelle tehdään erikseen.

Sekä kärkihankkeille että muille hankkeille tehdään tarkat toteuttamissuunnitelmat erikseen siinä vaiheessa, kun käytännön työ käynnistyy. Osasta hankkeista voidaan tehdä erillinen hankesuunnitelma joko kylän omana hankkeena tai sitten yhteistyössä toisten

---

kylien kanssa. Osa asioista toteutetaan kyläläisten talkootyöllä ja osa asioista toteutuu yhteistyössä oman kunnan ja muiden sidosryhmien kanssa.

Jokainen toimenpide vaatii toteutuakseen kyläläisten aktiivista panosta. Tavoitteena on, että jostakin tietystä toimenpiteestä kiinnostuneet kyläläiset lähtisivät rohkeasti mukaan toteuttamaan heille itselleen tärkeitä asioita. Jokaisen kyläläisen pienikin panos on arvokas yhteisten asioiden toteuttamisessa ja entistä paremman Maakansan rakentamisessa. Toimenpiteiden toteuttamisesta kiinnostuneet kyläläiset voivat ottaa yhteyttä Maakansan kyläyhdistyksen puheenjohtajaan tai sihteeriin, jotka ohjaavat kyläsuunnitelman yleistä eteenpäinvientiä.

3.1 Maakansan seuratalon remontointi, kehittäminen sekä seuratalon käytön aktivointi

Maakansan seuratalon on remontoitu edellisen kerran 2000-luvun alkupuolella. Tuon remontin ansiosta seuratalo on pääosin hyvässä kunnossa, mutta uusia remontointi- ja kunnostamistarpeita on ilmennyt 15 vuoden kuluessa. Seuratalo pitää remontoida, jotta toiminta seuratalolla voi jatkua myös seuraavina vuosikymmeninä. Lisäksi seurataloa pitää kehittää, jotta käyttöä voidaan aktivoida myös talvikaudena. Maakansan alueella on kysyntää myös etäpalvelupisteelle, jona seuratalo voisi toimia, mikäli talo olisi talvikäytettävä ja siellä olisi riittävät verkkoyhteydet.

Remontointi-, kunnostus- ja kehittämistarpeet ovat seuraavat:

- paloturvallisuuden kehittäminen (mm. kulkusillat katolle, tikkaiden uusiminen)
- korjaustarpeet (mm. päätykolmion suoristaminen ja katon suoristaminen)
- talvikäytön mahdollistaminen (mm. edullinen lämmitysjärjestelmä, esimerkiksi ilmalämpöpumput, vesiputkien ja jätesäiliöiden eristäminen sisävessojen käytön mahdollistamiseksi)
- toimintamahdollisuuksien laajentaminen (mm. valokuituyhteyden vetäminen seuratalolle)

3.2 Valokuituyhteydet Maakansan alueelle

Yksi keskeisistä kehitystarpeista Maakansan alueella on verkkoyhteyksien kehittäminen. Mobiiliyhteyksien toiminta on ollut ajoittain epävarmaa, eikä kaistaleveydet ole enää tulevaisuudessa riittäviä digitalisoituvan yhteiskunnan työelämään, yritystoimintaan ja viihdekäyttöön. Kouvolan ja litin alueella toimiva, alueen asukkaiden perustama Osuuskunta Kymijoen Kyläkuitu on vetämässä valokuituverkon Maakansan alueelle, mikäli osuuskunnan rahoitus etenee litin kunnassa. Mikäli Kyläkuidun verkko rakennetaan, jää Maakansan alueen yhdistys rooli valokuituverkon rakentamisessa pieneksi. Mikäli Kyläkuidun hanke ei etene, täytyy Maakansan kyläyhdistyksen ja muiden toimijoiden pohtia, miten valokuituyhteydet saadaan vedettyä Maakansan alueelle. Tarve valokuidulle ei poistu, ja eräs kyselyyn vastanneista henkilöistä piti sitä jopa edellytyksenä paluumuutolle Maakansan alueelle.

3.3 Haapakimolan koulun kehittäminen

Edellisessä kyläsuunnitelmassa Haapakimolan koulun kohdalla tärkeimpiä asioita oli koulun säilyttäminen ja muuttaminen kolmiopettajaiseksi. Nyt haasteet ovat erilaiset. Koulun olemassaolo ei ole näillä näkymin uhattuna, ja vuodenvaihteessa 2017–2018 valmistunut koulun remontti poistaa koulun sisäilmaongelmat. Seuraavana haasteena on koulun toiminnan kehittäminen edelleen ja koulun tilojen hyödyntäminen Maakansan alueen ihmisten käytössä laajemmin. Vetovastuu on Haapakimolan koulun vanhempainyhdistyksellä sekä urheiluseura Nopsalla, mutta kyläyhdistys tukee aktiivisesti työssä koulun kehittämiseksi ja koulutilojen hyödyntämiseksi.

3.4 Maakansan oman taideteoksen luominen

Maakansan alueelta puuttuu oma taideteos, jota voitaisiin käyttää myös matkailussa hyväksi. Taideteos ilahduttaisi alueen asukkaita sekä herättäisi ohiajavien ihmisten mielenkiinnon. Taideteoksen tekemisessä voitaisiin hyödyntää alueen omia taitelijoita, ja teoksen tekemiseen haettaisiin tukea. Jotta taideteos voidaan luoda, sille pitäisi pohtia hyvä, sopiva paikka.

4 Muut hankkeet

Tässä on esitelty muita hankkeita, tapahtumia ja toiveita Maakansan alueen kehittämiseksi. Nämä eivät ole tärkeysjärjestyksessä, vaan ideoiden on tarkoitus toimia suunnittelun tukena seuraavan kymmenen vuoden aikana.

4.1 Teiden kunnostaminen ja liikenneväylien kehittäminen

Teiden kunnossapito on aiheuttanut huolta Maakansan alueella. Esimerkiksi Muikkulantielle on kaivattu lisää soraa, savea ja suolaa. Lisäksi Haapakimolan koulun ympärille kaivataan kevyen liikenteen väyliä. Maakansan kyläyhdistyksen toivotaan edistävän alueen teiden ja liikenneväylien kunnossapitoa ja kehittämistä. Aktiivisella seurannalla ja yhteydenpidolla pidetään Maakansan tiestö kunnossa.

4.2 Skeittiramppi koululle

Yksi ehdotus Haapakimolan koulun kehittämiseksi on skeittirampin rakentaminen koululle. Skeittiramppi palvelisi sekä alakoululaisia että muita nuoria alueella. Toteutusta tavoitellaan vuosina 2018–2021.

4.3 Kylän markkinointi uusille asukkaille

Maakansan alueen elinvoima nousee ja laskee asukkaiden määrän kanssa käsikädessä. Tämän vuoksi uusien asukkaiden hankkiminen olisi tärkeää. Uusia asukkaita voidaan hankkia esimerkiksi seuraavilla keinoilla:

- myytävien tonttien ja talojen listaaminen ja tiedon jakaminen
- vapaa-ajan asukkaiden kontaktointi ja houkuttelemine j ä ä m ä ä n p y s y v ä k s i a s u k k a a k s i
- sosiaalisen median ja verkkosivujen hyödyntäminen uusien asukkaiden hankkimisessa
- uusille asukkaille suunnattu infovihko Maakansan alueesta

4.4 Kyläkierros alueen asukkaille

Maakansan alue koostuu viidestä kylästä, joilla jokaisella on omia tarinoita ja omat vaikuttajansa, etenkin aiempien sukupolvien aikana. Kyläkierros olisi Maakansan alueen ihmisille suunnattu päivän tapahtuma, jossa bussilla liikuttaisiin kylästä toiseen ja jokaisesta kylästä olisi yksi henkilö kertomassa taloista, ihmisistä, teistä, tapahtumista, historiasta ja elinkeinoista. Toteutusta tavoitellaan vuosina 2018–2019.

4.5 Maakansan seuratalon hyödyntäminen taide-, teatteri- tai musikaalikäyttöön

Maakansan seuratalo on laadukas paikka erilaisille teatterinäytöksille tai musikaaleille.

Käyttöä pitäisi laajentaa. Yksi mahdollisuus on tarjota seurataloa litin harrastajateatterille harjoittelu- ja näytöspaikaksi erityisesti talviaikaan. Seurataloa voidaan tarjota myös litin kansalaisopistolle keväänäytelmien ja -konserttien pitopaikaksi.

4.6 Kylän toimintavarmuuden kasvattaminen

Myrskyt voivat aiheuttaa suuriakin sähkökatkoja ja muita ongelmia alueella. Kylän toimintavarmuutta voitaisiin parantaa laajasti. Helpointa se olisi tehdä luomalla Maakansan apuluettelo sähkökatkojen tai muiden ongelmien varalle. Suunnitelmat ovat olemassa tällä hetkellä erityisesti seuratalon toimintaa varten, mutta tämä voitaisiin laajentaa olemaan suunnitelma naapuriavuksi.

4.7 Maakansan sisäisen tiedonkulun kehittäminen

Maakansan alueella haasteena on sisäinen tiedonkulku. Vain osa asukkaista seuraa sähköisiä viestimiä tai sosiaalista mediaa, eikä helppoa tapaa tavoittaa kaikki asukkaat kustannustehokkaasti ole. Maakansan alueen sisäistä tiedottamista on siksi kehitettävä edelleen. Toistaiseksi paras keino lienee litinseudussa ilmoittaminen. Tiedottaminen yhdistys- ja yhteistoiminnasta luo kylälle viihtyisyyttä. Eri yhdistysten väliset yhteiset intressialueet kartoitetaan ja lisätään yhteistoimintaa samalla aktivoidaan kyläläisiä osallistumaan yhteisten päätösten tekoon kyläkokouksissa.

4.8 Etäpalvelupiste koululle tai seuratalolle

Erilaiset etäpalvelut ja digitaaliset palvelut kasvattavat jatkuvasti merkitystään. Maakansan alueelta puuttuu toistaiseksi etäpalvelupiste, jossa näitä palveluita voisi käydä hoitamassa ja joihin olisi mahdollista järjestää tukea palveluiden käyttöön.

4.9 Maakansan kyläkioski tai oleskelupaikka

Maakansan alueelta puuttuu ostospaikka, esimerkiksi kyläkioski, kesäkahvila, kirppis tai jokin muu vastaava, joka toimisi esimerkiksi kesäisin tai vaikka kerran viikossa. Tämä olisi mahdollista kehittää esimerkiksi koululle tai seuratalolle.

4.10 Harrastustoiminnan kehittäminen

Maakansan alueelle toivotaan paljon uutta harrastustoimintaa: tanssikurssi, näytelmäkerho, kokkikurssi, paremmin organisoitua liikuntatoimintaa koulun remontin valmistuttua, maalaus- ja taidetoimintaa, äiti-lapsi-liikuntaryhmää, lasten ja aikuisten onkikilpailuja, jalkapalloturnaus, jääkiekon MM-kisakatsomo, kyläkävelyitä, perheille yhteisiä tapahtumia sekä keskusteluiltoja. Lisäksi mielessä on tutustua kyläläisten vanhoihin valokuva-albumeihin, joissa on kyläläisiä. Kyläyhdistyksen toivotaan järjestävän retkiä Maakansan alueen ulkopuolelle, esimerkiksi Haaviston kesätansseihin, tai järjestävän tanssit jopa itse. Myös muita musiikkitapahtumia, elokuvailtoja ja taidenäyttelyitä kaivataan. Lisäksi toiveissa on nuorisodisko ja Maakansan yöjuoksut. Seuratalolla voisi puolestaan järjestää säännöllisesti kirppiksen. Seuratalon vuokrausta haluttaisiin myös aktivoida runsaammalla markkinoinnilla.

4.11 Palveluiden kehittäminen

Maakansan alueelle toivotaan myös monia palveluja: ikäihmisille kiertävää terveydenhuoltoautoa, itsepalvelukauppaa, kesäkahvilaa tai kyläkioskia, kylätalkkaria sekä hierojan ja parturin palveluja. Palvelujen kehittämisessä toivotaan, että Maakansan kyläyhdistys olisi aloitteellinen ja perustaisi esimerkiksi työnvälityssivuston tai tiedottaisi kylän osaajista. Mallia voisi ottaa myös Vuolenkosken Ari ja Mari -konseptista. Kyläyhdistys on jo tarttumassa mahdollisuuteen palkata Kylähelpi Kaakkois-Suomen TE-keskuksen tuella.

4.12 Tuettu palveluasuminen Maakansaan

Selvitetään, voitaisiinko Maakansan alueelle perustaa jonkinlaista tuetun palveluasumisen muotoa ikääntyville Maakansan alueen ihmisille.

4.13 Päivähoito Maakansaan

Selvitetään, olisiko Maakansan alueelle mahdollista järjestää päivähoitoa alueen alle kouluikäisille lapsille jollain tavalla, esimerkiksi ryhmäperhepäiväkodissa.

4.14 Energiaosuuskunnan perustaminen

Selvitetään mahdollisuudet Maakansan alueen läpi kulkevan maakaasuputken hyödyntämiseksi ja energiaosuuskunnan perustamiseksi.

4.15 Yhteistyö muiden kylien kanssa

---

litin kuntaan palkattiin keväällä 2017 kyläkoordinaattori Viktoria Lunkka kolmivuotiseen hankkeeseen, jonka tavoitteena on muun muassa lisätä yhteistyötä litin eri kylien välille. Kyläkoordinaattorin työ vahvistaa jo aiemmin toimineen kyläasiain neuvottelukunnan toimintaa. Maakansan kyläyhdistys osallistuu aktiivisesti litin kylien väliseen yhteistyöhön ja on mukana luomassa kestäviä kehitysmalleja litin kuntiin kylien aktiivisuuden lisäämiseksi.

5 Kyläsuunnitelman seuranta ja päivittäminen

Kyläsuunnitelman seuraaminen ja päivittäminen ovat keskeinen osa kylän suunnittelutyötä. Seuraamalla ja päivittämällä kyläsuunnitelmaa havaitaan myös ne asiat, joissa Maakansan alue on edennyt kyläsuunnitelman toteutuskauden aikana. Esimerkiksi vuoden 2016 kyläsuunnitelmassa mainittu vesiosuuskunta on perustettu ja ollut toiminnassa jo usean vuoden ajan.

Kyläsuunnitelma tarkistetaan ja päivitetään tarpeen vaatiessa. Maakansan kyläyhdistys huolehtii kyläsuunnitelman tarkistamisesta ja päivittämisestä. Kaikilla kyläläisillä on mahdollisuus olla mukana kylän kehittämisessä ja kyläsuunnitelman toteuttamisessa ja päivittämisessä. Toimenpiteiden toteuttamisessa tarvitaan kyläläisten ideoita ja talkootyötä. Työryhminä ja vastuuhenkilöinä voivat toimia kaikki kyläläiset riippumatta siitä kuuluvatko he Maakansan kyläyhdistyksen hallitukseen. Myös kylän eri yhdistykset ja seurat ovat toimenpiteiden kehittäjiä ja toteuttajia.

Maakansan kyläyhdistys tekee vuosittaisen toimintasuunnitelman, johon otetaan kyläsuunnitelmasta niitä asioita, joita vuoden aikana aiotaan toteuttaa.

Toimintasuunnitelman valmistelutyöt voidaan tehdä eri työryhmissä ja samalla ne arvioivat toteuttamiseen tarvittavat resurssit ja yhteistyökumppanit. Työryhmien ehdotusten perusteella Maakansan kyläyhdistyksen hallituksen kokouksessa laaditaan koko kylän toimintasuunnitelma. Isommista asioista tehdään hankesuunnitelmia ja haetaan hankerahoitusta toteuttamiseen joko kylän omana hankkeena tai yhdessä muiden kylien kanssa. Toimintasuunnitelma yhdessä päivitetyn kyläsuunnitelman kanssa käsitellään

---

Maakansan kyläyhdistyksen vuosittaisessa kevätkokouksessa. Iitin kunnan kyläasiain toimikunnan sihteerille toimitetaan päivitetty kyläsuunnitelma.